

Centrālā statistikas pārvalde

2022

22-007-000

Informatīvais apskats

MATERIĀLĀ NENODROŠINĀTĪBA LATVIJĀ 2021. GADĀ

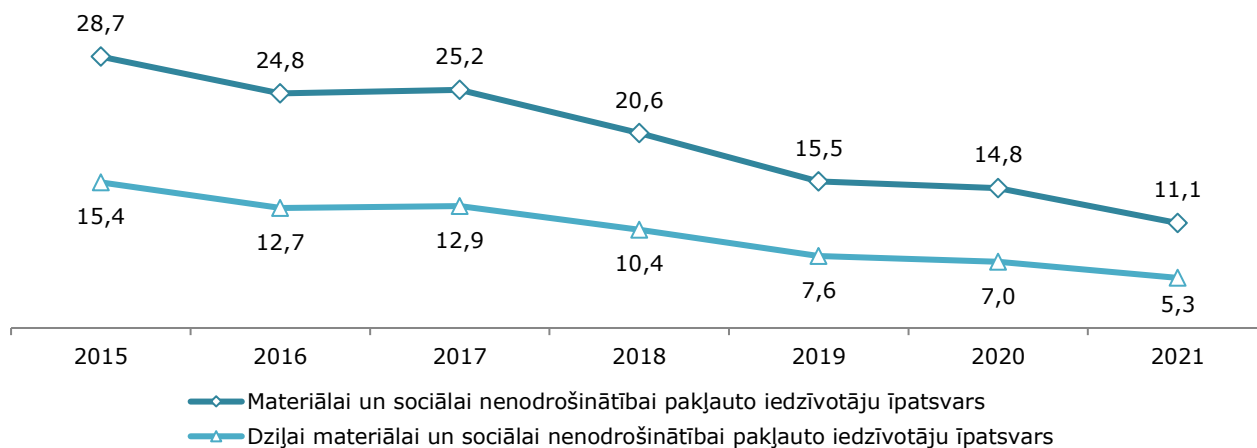
Aptauja "Statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem" (angļu valodā *European Union Statistics on Income and Living Conditions* – saīsināti EU-SILC) katru gadu tiek veikta visās Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīs. Latvijā šo aptauju veic Centrālā statistikas pārvalde, un tajā tiek iegūta plaša informācija par iedzīvotāju ienākumiem un dzīves apstākļiem (mājokli, nodarbinātību, veselību u.c.). Šajā publikācijā apkopoti dati par Latvijas iedzīvotāju materiālo un sociālo nenodrošinātību. Dati par iedzīvotāju materiālo un sociālo nenodrošinātību ļauj plašāk vērtēt ES un dalībvalstu progresu, īstenojot kopējos ES un katras dalībvalsts atsevišķi izvirzītos mērķus nabadzības un sociālās atstumtības mazināšanā. Papildus ikgadējiem rādītājiem šajā publikācijā ir aplūkota bērnu materiālā nenodrošinātība.

2021. gada EU-SILC apsekojuma dati atspoguļo ne tikai izmaiņas iedzīvotāju finansiālajā jomā, bet arī parāda Covid-19 pandēmijas ietekmi uz iedzīvotāju iespējām sev nodrošināt vairākas pamatnepieciešamības. Visspilgtāk tas iezīmējās bērnu materiālās nenodrošinātības rādītājos. Publikācijā tiks aplūkoti gan kopējie materiālās un sociālās nenodrošinātības rādītāji, gan arī tiks plašāk analizētas šo rādītāju pazīmes.

1. MATERIĀLĀS UN SOCIĀLĀS NENODROŠINĀTĪBAS RĀDĪTĀJI¹

Aptaujas dati liecina, ka pēdējo gadu laikā materiālā un sociālā nenodrošinātība samazinās. Kopš 2020. gada materiālai un sociālai nenodrošinātībai pakļauto iedzīvotāju īpatsvars ir samazinājies par 3,7 procentpunktiem, sasniedzot 11,1 % 2021. gadā, un dziļai materiālai un sociālai nenodrošinātībai pakļauto iedzīvotāju īpatsvars samazinājies par 1,7 procentpunktiem, sasniedzot 5,3 % 2021. gadā.

Materiālās un sociālās nenodrošinātības rādītāji 2015.–2021. gadā
(procentos)

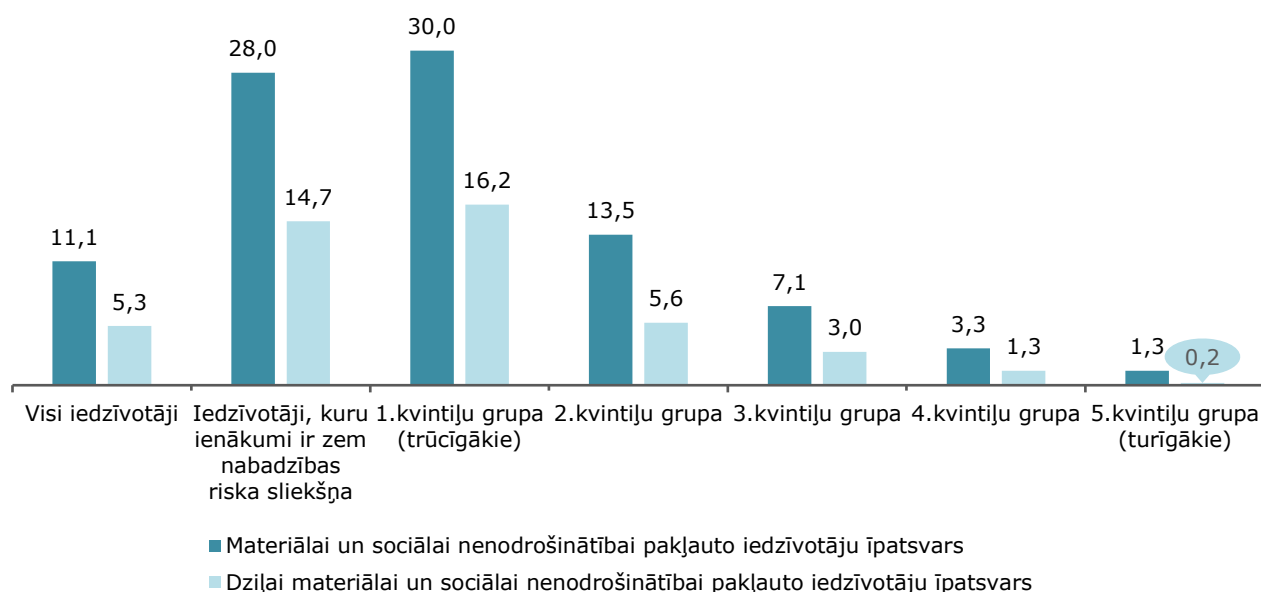

📄 Oficiālās statistikas portāls [[NNN170](#) un [NNN180](#)].

¹ Skaidrojums sadaļā "Metodoloģiski paskaidrojumi".

Visvairāk materiālai un sociālai nenodrošinātībai bija pakļauti iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem. 2021. gadā starp iedzīvotājiem ar viszemākajiem ienākumiem (1. kvintiņu grupā) materiālai un sociālai nenodrošinātībai bija pakļauti 30,0 % un dziļai materiālai un sociālai nenodrošinātībai – 16,2 %, starp turīgākajiem iedzīvotājiem (5. kvintiņu grupā) tādu bija attiecīgi 1,3 % un 0,2 %. Ir jāpiebilst, ka šo rādītāju aprēķinā izmantots aptaujāto subjektīvs vērtējums un nelielai daļai pat visturīgāko iedzīvotāju pašu ieskatā piemīt kāda no materiālās un sociālās nenodrošinātības pazīmēm.

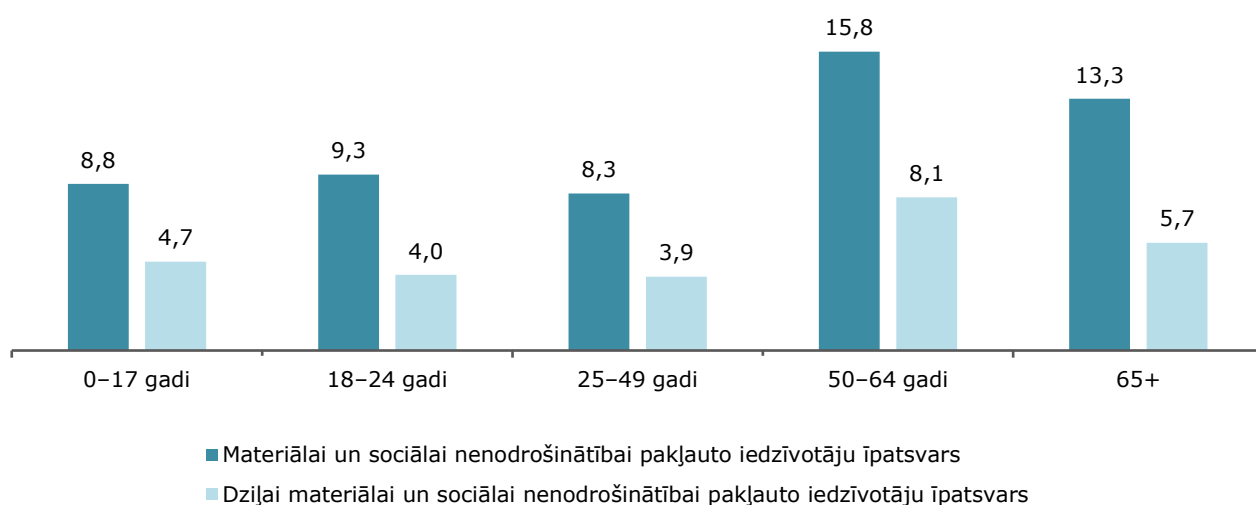
**Materiālās un sociālās nenodrošinātības rādītāji
pēc iedzīvotāju ienākumu līmeņa 2021. gadā**
(procentos)

Oficiālās statistikas portāls [[NNN170](#) un [NNN180](#)].

Iedzīvotāji līdz 49 gadu vecumam ir būtiski mazāk pakļauti materiālai un sociālai nenodrošinātībai, salīdzinot ar vecāka gadagājuma iedzīvotājiem. Arvien vairāk iedzīvotāju, tuvojoties pensijas vecumam, kļūst pakļauti materiālai un sociālai nenodrošinātībai. 2021. gadā starp 50 līdz 64 gadus veciem iedzīvotājiem materiālai un sociālai nenodrošinātībai bija pakļauti 15,8 % un dziļai materiālai un sociālai nenodrošinātībai – 8,1 %. Savukārt starp vecākā gadagājuma (vismaz 65 gadus veciem) iedzīvotājiem materiālai un sociālai nenodrošinātībai bija pakļauti 13,3 % un dziļai materiālai un sociālai nenodrošinātībai – 5,7 %.

**Materiālās un sociālās nenodrošinātības rādītāji
pa vecuma grupām 2021. gadā**
(procentos)

Oficiālās statistikas portāls [[NNN170](#) un [NNN180](#)].

2. MATERIĀLĀS UN SOCIĀLĀS NENODROŠINĀTĪBAS RĀDĪTĀJU PAZĪMES

2021. gadā 59,3 % Latvijas iedzīvotāju piemita vismaz 1 no 13 materiālās un sociālās nenodrošinātības pazīmēm¹. Lielākai daļai (83,5 %) piemita līdz 3 materiālās un sociālās nenodrošinātības pazīmēm, 16,4 % – no 3 līdz 5 pazīmēm, 10,0 % – no 5 līdz 9 pazīmēm un tikai 2,3 % piemita no 9 līdz 13 pazīmēm.

Kopš 2020. gada ir nedaudz samazinājies iedzīvotāju īpatsvars, kuri naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties:

- segt neparedzētus izdevumus (no 46,4 % 2020. gadā līdz 42,5 % 2021. gadā),
- ēst gaļu, putnu gaļu vai zivis (vai līdzvērtīgu veģetāro ēdienu) katru otro dienu (no 10,1 % 2020. gadā līdz 7,3 % 2021. gadā),
- savā mājoklī nolietotās mēbeles nomainīt pret jaunām (no 25,2 % 2020. gadā līdz 21,8 % 2021. gadā),
- regulāri piedalīties ar naudas izmaksām saistītās aktivitātēs ārpus mājām (no 18,5 % 2020. gadā līdz 11,9 % 2021. gadā).

Tāpat ir samazinājies arī to iedzīvotāju īpatsvars, kuri pēdējo 12 mēnešu laikā naudas trūkuma dēļ kaut reizi nav spējuši laikus segt komunālo pakalpojumu rēķinus, īri vai atmaksāt kredītu (no 9,1 % 2020. gadā līdz 6,7 % 2021. gadā).

Savukārt ir audzis to iedzīvotāju īpatsvars, kuri nevarēja atļauties katru gadu vienu nedēļu doties brīvdienās ārpus mājām (30,1 % 2020. gadā līdz 34,1 % 2021. gadā).

Iedzīvotāju īpatsvars, kuri naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties sev nodrošināt atsevišķas pamatnepieciešamības 2018.–2021. gadā (procentos no visiem iedzīvotājiem, kuriem bija vismaz 16 gadu)

		2018	2019	2020	2021
Regulāri piedalīties atpūtas aktivitātēs ārpus mājām, kas ir saistītas ar naudas izmaksām	Visi iedzīvotāji	23,5	18,5	18,5	11,9
	zem nabadzības riska sliekšņa	41,6	33,9	36,3	23,4
Vismaz reizi mēnesī satikties ar draugiem/ģimeni (radiem) uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena	Visi iedzīvotāji	7,7	5,8	5,9	4,5
	zem nabadzības riska sliekšņa	16,8	12,0	14,6	9,5
Nelielu naudas summu tērēt tikai sev (kaut ko nopērkot vai darot priekš sevis)	Visi iedzīvotāji	13,4	10,0	10,4	9,3
	zem nabadzības riska sliekšņa	22,5	18,6	19,7	17,5
Novalkātās drēbes nomainīt pret jaunām (nevis lietotām)	Visi iedzīvotāji	19,2	14,3	12,6	10,7
	zem nabadzības riska sliekšņa	39,4	31,0	28,3	24,2
Nodrošināt sev divus apavu pārus, kas ir labā stāvoklī un piemēroti ikdienas aktivitātēm	Visi iedzīvotāji	9,8	7,6	6,5	5,5
	zem nabadzības riska sliekšņa	19,9	15,1	15,1	12,2
Savā mājoklī nomainīt mēbeles (gultu, dīvānu u.c.), kad tās ir nolietotas vai bojātas	Visi iedzīvotāji	33,0	26,5	25,2	21,8
	zem nabadzības riska sliekšņa	56,7	45,8	47,0	40,2
Savā mājoklī privātai lietošanai nodrošināt internetu, kad tas ir nepieciešams	Visi iedzīvotāji	4,9	4,2	3,3	2,3
	zem nabadzības riska sliekšņa	13,7	11,4	10,1	7,0
Segt neparedzētus izdevumus	Visi iedzīvotāji	55,9	50,5	46,4	42,5
	zem nabadzības riska sliekšņa	81,2	75,3	74,9	69,6
Katru gadu vienu nedēļu doties brīvdienās ārpus mājām	Visi iedzīvotāji	34,3	29,1	30,1	34,1
	zem nabadzības riska sliekšņa	58,8	51,5	54,1	54,9
Ēst gaļu, putnu gaļu vai zivis (vai līdzvērtīgu veģetāro ēdienu) katru otro dienu	Visi iedzīvotāji	12,5	10,3	10,1	7,3
	zem nabadzības riska sliekšņa	27,3	23,3	22,9	17,1
Segt komunālo pakalpojumu rēķinus, īri vai atmaksāt kredītu	Visi iedzīvotāji	12,8	9,4	9,1	6,7
	zem nabadzības riska sliekšņa	20,8	13,2	13,9	10,8
Uzturēt mājokli siltu	Visi iedzīvotāji	7,8	8,2	6,3	5,3
	zem nabadzības riska sliekšņa	16,2	15,9	13,9	12,9
Savām vajadzībām lietot vieglo auto	Visi iedzīvotāji	17,5	13,8	13,9	11,0
	zem nabadzības riska sliekšņa	30,3	25,2	26,6	22,0

Oficiālās statistikas portāls [[NNN020](#), [NNN100](#) un [NNN190](#)].

¹ Skaidrojums sadaļā "Metodoloģiski paskaidrojumi".

2021. gadā ekonomiskai spriedzei¹ bija pakļauti 25,8 % iedzīvotāju, kas ir par 3,4 procentpunktiem mazāk nekā 2020. gadā, kad ekonomiskai spriedzei bija pakļauti 29,2 % iedzīvotāju. Ekonomiskā spriedze visstraujāk ir samazinājusies starp iedzīvotājiem ar zemākiem ienākumiem. 2. kvintīļu grupā ekonomiskā spriedze ir samazinājusies no 40,5 % 2020. gadā līdz 33,1 % 2021. gadā un 1. kvintīļu grupā (vistrūcīgākajiem iedzīvotājiem) – no 54,7 % 2020. gadā līdz 50,9 % 2021. gadā. Savukārt vislētāk ekonomiskā spriedze ir mazinājusies starp iedzīvotājiem ar visaugstākajiem ienākumiem (5. kvintīļu grupā) – no 6,5 % 2020. gadā līdz 5,9 % 2021. gadā.

Ekonomiskā spriedze 2018.–2021. gadā
(procentos)

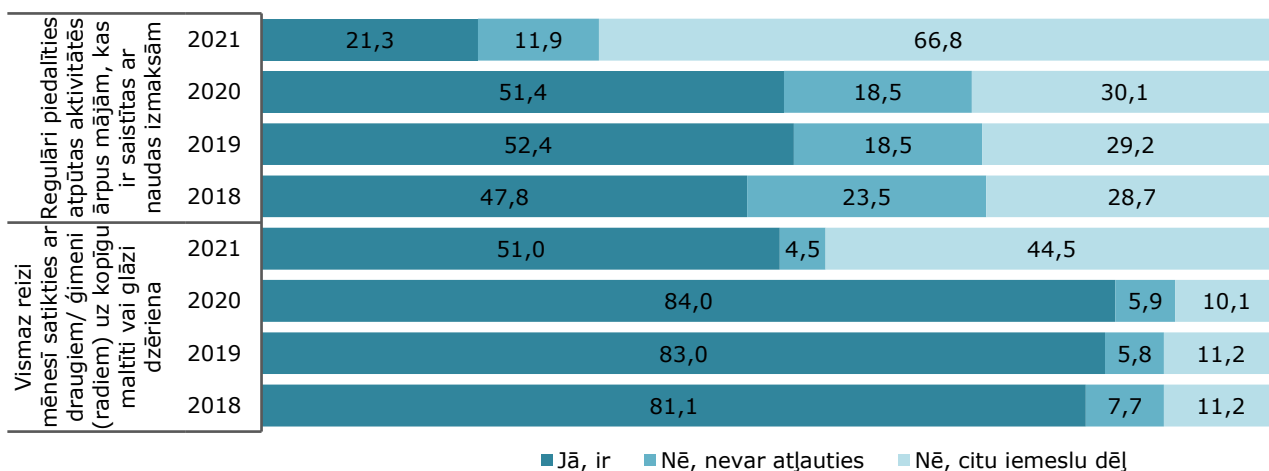
	2018	2019	2020	2021
Visi iedzīvotāji	36,6	29,4	29,2	25,8
Iedzīvotāji zem nabadzības riska sliekšņa	65,3	55,4	56,1	49,8
Kvintīļu grupas				
1. (trūcīgākā)	63,5	52,0	54,7	50,9
2.	51,8	42,9	40,5	33,1
3.	34,4	29,0	25,7	23,6
4.	22,0	15,1	16,4	14,6
5. (turīgākā)	10,2	7,2	6,5	5,9
Vecuma grupas				
0–17	34,1	25,1	25,7	22,1
18–24	37,8	24,9	30,4	24,2
25–49	29,8	22,8	22,8	19,9
50–64	38,6	32,9	33,0	29,8
65+	48,1	42,3	38,7	35,2

📄 Oficiālās statistikas portāls [NNN040].

Analizējot atbilžu sadalījumu uz jautājumiem par iedzīvotāju iespējām sev nodrošināt atsevišķas ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas pamatnepieciešamības, dati rāda, ka 2021. gadā krasi samazinājās to iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir iespēja regulāri piedalīties ar naudas izmaksām saistītās atpūtas aktivitātēs ārpus mājām – no 52,4 % 2019. gadā un 51,4 % 2020. gadā līdz 21,3 % 2021. gadā. Tas varētu būt skaidrojams arī ar valstī noteiktajiem pulcēšanās ierobežojumiem Covid-19 pandēmijas laikā, jo samazinājās arī to iedzīvotāju īpatsvars, kuriem šo iespēju liedza naudas trūkums – no 18,5 % 2020. gadā līdz 11,9 % 2021. gadā. Savukārt to iedzīvotāju īpatsvars, kuri citu iemeslu dēļ nevarēja piedalīties ar naudas izmaksām saistītās aktivitātēs ārpus mājām, ievērojami pieauga – no 30,1 % 2020. gadā līdz 66,8 % 2021. gadā. Līdzīga tendence ir vērojama, analizējot atbilžu sadalījumu uz jautājumu par iedzīvotāju iespējām vismaz reizi mēnesī satīties ar draugiem vai ģimeni uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena. Ir krasi samazinājies to iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir iespēja vismaz reizi mēnesī satīties ar draugiem vai ģimeni uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena – no 83,0 % 2019. gadā un 84,0 % 2020. gadā līdz 51,0 % 2021. gadā. Naudas trūkums šo iespēju liedza tikai 4,5 % no 2021. gadā aptaujātajiem iedzīvotājiem (2020. gadā – 5,9 %). Savukārt 44,5 % no 2021. gadā aptaujātajiem iedzīvotājiem citu iemeslu dēļ nebija iespējas vismaz reizi mēnesī satīties ar draugiem vai ģimeni uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena (2020. gadā – 10,1 %).

¹ Skaidrojums sadaļā "Metodoloģiski paskaidrojumi".

Iedzīvotāju atbilžu sadalījums uz jautājumiem par iespējām piedalīties atpūtas aktivitātēs ārpus mājām un satīties ar saviem draugiem vai radniekiem uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena 2018.–2021. gadā¹
(procentos no visiem iedzīvotājiem, kuriem bija vismaz 16 gadi)

📄 Oficiālās statistikas portāls [NNN190].

Izmaiņas atbilžu sadalījumā pēc iedzīvotāju ienākumu līmeņa norāda, ka 2021. gadā ir krasi mazinājušās atšķirības starp trūcīgāko (1. kvintīļu grupas) un turīgāko (5. kvintīļu grupas) iedzīvotāju iespējām regulāri piedalīties ar naudas izmaksām saistītās atpūtas aktivitātēs ārpus mājām un vismaz reizi mēnesī satīties ar draugiem vai ģimeni uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena. Iedzīvotāju iespējas noteica nevis finansiālie apsvērumi, bet gan citi faktori, no kuriem galvenais varētu būt saistīts ar Covid-19 pandēmijas radīto krīzi – pulcēšanās ierobežojumiem un iedzīvotāju piesardzību socializēšanās jomā.

Iedzīvotāju atbilžu sadalījums uz jautājumiem par iespējām piedalīties atpūtas aktivitātēs ārpus mājām un satīties ar saviem draugiem vai radniekiem uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena 2018.–2021. gadā¹
(procentos no visiem iedzīvotājiem, kuriem bija vismaz 16 gadu)

Kvintīlis	Vai ir iespēja?	Regulāri piedalīties atpūtas aktivitātēs ārpus mājām, kas ir saistītas ar naudas izmaksām				Vismaz reizi mēnesī satīties ar draugiem/ ģimeni (radiem) uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena			
		2018	2019	2020	2021	2018	2019	2020	2021
1. (trūcīgākā)	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	28,2	30,9	26,4	13,3	70,0	71,5	70,0	46,5
	Nē, nevar atļauties	42,5	35,9	36,7	25,6	17,3	13,7	16,1	10,7
	Nē, cits iemesls	29,3	33,2	36,9	61,1	12,7	14,8	13,9	42,8
2.	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	31,6	35,6	38,8	15,1	74,3	76,1	80,1	50,4
	Nē, nevar atļauties	31,1	23,3	23,0	14,8	9,4	6,9	6,2	5,7
	Nē, cits iemesls	37,3	41,0	38,3	70,1	16,3	17,0	13,6	44,0
3.	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	48,1	53,1	53,3	22,5	81,6	84,9	86,3	48,1
	Nē, nevar atļauties	23,4	16,5	15,9	10,4	7,4	4,5	4,4	3,7
	Nē, cits iemesls	28,4	30,4	30,7	67,1	10,9	10,7	9,3	48,1
4.	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	55,3	64,4	61,9	24,7	87,5	89,4	89,1	54,6
	Nē, nevar atļauties	15,5	12,1	13,0	6,8	3,4	2,8	2,4	2,2
	Nē, cits iemesls	29,2	23,6	25,2	68,5	9,0	7,8	8,5	43,1
5. (turīgākā)	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	74,6	76,1	76,1	29,8	91,3	91,7	93,9	55,2
	Nē, nevar atļauties	5,8	5,7	4,5	3,1	1,3	1,8	0,9	0,7
	Nē, cits iemesls	19,6	18,2	19,4	67,1	7,4	6,5	5,2	44,0

📄 Oficiālās statistikas portāls [NNN190].

¹ Izmaiņas 2021. gada datus var būt saistāmas ar Covid-19 pandēmijas ietekmi (pulcēšanās ierobežojumiem un iedzīvotāju piesardzību sociālajos kontaktos), kad strauji samazinājās iedzīvotāju īpatsvars, kuriem ir iespēja piedalīties atpūtas aktivitātēs ārpus mājām un satīties ar draugiem vai radniekiem uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena, kā galveno šķērslī norādot "Nē, cits iemesls".

Tomēr ienākumu līmenis joprojām stipri ietekmēja iedzīvotāju iespējas sev nodrošināt vairākas sadzīviskas pamatlietas. 2021. gadā trūcīgāko iedzīvotāju vidū (1. kvintīļu grupā) bija izteikti augsts iedzīvotāju īpatsvars, kuri naudas trūkuma dēļ nevarēja segt neparedzētus izdevumus (71,9 %), kuriem nebija iespējas savā mājoklī nolietotās mēbeles nomainīt pret jaunām (41,6 %), kuri nevarēja atļauties novalkātās drēbes nomainīt pret jaunām (nevis lietotām) (27,3 %) un lietot savām vajadzībām vieglo auto (24,1 %). Savukārt starp iedzīvotājiem ar augstākiem ienākumiem (2., 3., 4. un 5. kvintīļu grupā) bija ievērojami mazāk izplatīti naudas problēmu radītie ierobežojumi nodrošināt sev iepriekš minētās pamatlietas.

Iedzīvotāju īpatsvars, kuri naudas trūkuma dēļ nevarēja atļauties sev nodrošināt atsevišķas pamatnepieciešamības, pa kvintīļu grupām 2019.–2021. gadā
(procentos no visiem iedzīvotājiem, kuriem bija vismaz 16 gadu)

	Gads	Kvintīļu grupas				
		1. (trūcīgākā)	2.	3.	4.	5. (turīgākā)
Regulāri piedalīties atpūtas aktivitātēs ārpus mājām, kas ir saistītas ar naudas izmaksām	2019	35,9	23,3	16,5	12,1	5,7
	2020	36,7	23,0	15,9	13,0	4,5
	2021	25,6	14,8	10,4	6,8	3,1
Vismaz reizi mēnesī satīties ar draugiem/ģimeni (radiem) uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena	2019	13,7	6,9	4,5	2,8	1,8
	2020	16,1	6,2	4,4	2,4	0,9
	2021	10,7	5,7	3,7	2,2	0,7
Nelielu naudas summu tērēt tikai sev (kaut ko nopērkot vai darot priekš sevis)	2019	21,4	10,7	7,7	7,4	3,8
	2020	22,1	11,8	8,4	7,2	3,1
	2021	21,1	10,5	8,1	5,6	1,8
Novalkātās drēbes nomainīt pret jaunām (nevis lietotām)	2019	32,4	19,3	11,8	6,6	2,6
	2020	29,4	15,6	10,5	6,1	2,0
	2021	27,3	13,5	8,3	4,2	1,4
Nodrošināt sev divus apavu pārus, kas ir labā stāvoklī un piemēroti ikdienas aktivitātēm	2019	15,8	11,3	6,3	3,4	1,7
	2020	15,5	8,6	5,5	2,5	0,7
	2021	13,6	6,6	5,2	2,1	0,7
Savā mājoklī nomainīt mēbeles (gultu, dīvānu, skapi, bufeti u.c. mēbeles), kad tās ir nolietotas vai bojātas	2018	55,6	46,1	32,3	21,2	11,5
	2019	47,7	34,7	27,1	17,0	6,9
	2020	46,2	32,6	23,6	16,2	8,1
	2021	41,6	28,4	22,6	12,7	4,8
Savā mājoklī privātai lietošanai nodrošināt internetu, kad tas ir nepieciešams	2019	11,2	5,9	2,9	1,2	0,3
	2020	9,2	5,0	2,0	0,5	0,1
	2021	7,1	2,9	1,3	0,6	...
Segt neparedzētus izdevumus	2019	73,7	67,4	53,9	37,5	21,3
	2020	73,5	60,6	47,4	33,9	16,4
	2021	71,9	54,6	42,0	31,0	14,8
Katru gadu vienu nedēļu doties brīvdienās ārpus mājām	2019	51,3	41,2	30,6	16,2	7,6
	2020	54,4	40,6	28,4	19,6	8,1
	2021	55,7	43,6	31,9	24,2	17,1
Ēst gaļu, putnu gaļu vai zivis (vai līdzvērtīgu veģetāro ēdienu) katru otro dienu	2019	22,9	15,5	7,5	4,0	2,5
	2020	22,4	12,6	8,1	5,5	2,1
	2021	17,2	9,8	5,5	3,5	1,2
Segt komunālo pakalpojumu rēķinus, īri vai atmaksāt kredītu	2019	16,9	12,1	8,1	6,2	4,1
	2020	16,8	10,3	10,0	4,7	3,6
	2021	13,0	8,6	5,7	4,5	2,3
Uzturēt mājokli siltu	2019	15,1	11,8	7,6	4,7	2,4
	2020	13,1	8,9	4,6	2,8	2,6
	2021	12,9	6,7	4,0	2,4	0,9
Savām vajadzībām lietot vieglo auto	2019	26,7	16,2	12,6	8,1	6,5
	2020	27,3	15,7	13,4	8,5	4,9
	2021	24,1	13,5	9,9	5,8	2,8

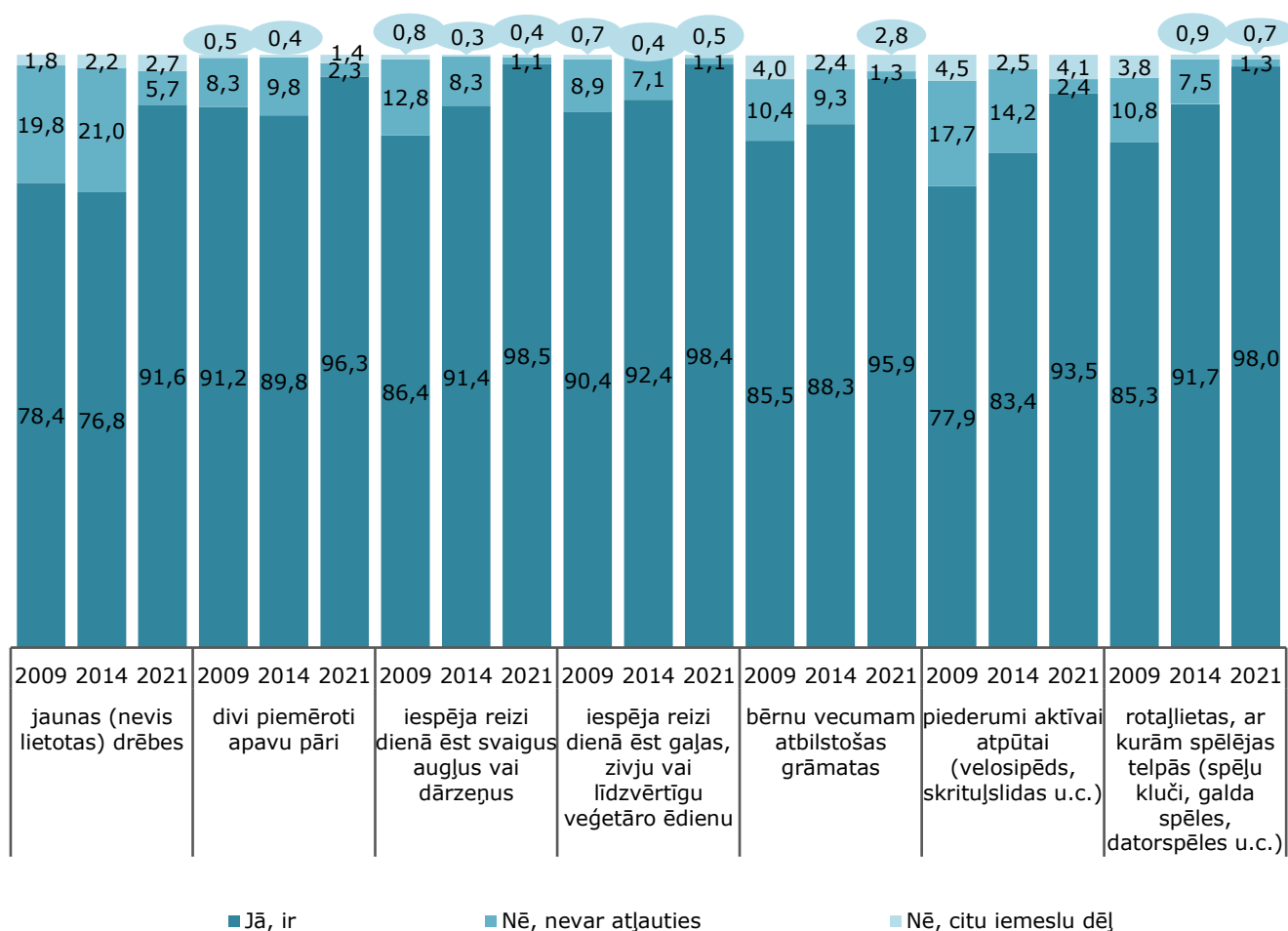
📄 Oficiālās statistikas portāls [[NNN020](#), [NNN100](#) un [NNN190](#)].

3. BĒRNU MATERIĀLĀ NENODROŠINĀTĪBA

Analizējot pieejamos datus par bērnu materiālo nenodrošinātību, var secināt, ka pērnā gada laikā ir strauji palielinājies to mājsaimniecību īpatsvars, kuras varēja saviem bērniem nodrošināt vairākas viņiem nepieciešamās pamatlietas. Tas varētu būt saistīts ar to, ka Covid-19 pandēmijas radīto ierobežojumu ietekmē mazinājās mājsaimniecību tēriņi dažādām sabiedriskām aktivitātēm un vairāk naudas līdzekļu varēja atvēlēt, lai nodrošinātu bērniem viņiem nepieciešamās pamatlietas.

2021. gadā gandrīz visas mājsaimniecības ar bērniem (no 0 līdz 15 gadiem) savām atvasēm varēja nodrošināt iespēju reizi dienā ēst svaigus augļus vai dārzeņus (98,5 %), reizi dienā ēst gaļas, zivju vai līdzvērtīgu veģetāro ēdienu (98,4 %) un nodrošināt rotaļlietas, ar kurām spēlēties telpās (98,0 %). Iepriekšējos gados šādas pamatnepieciešamības varēja nodrošināt ievērojami mazāks mājsaimniecību īpatsvars ar bērniem (no 0 līdz 15 gadiem).

Mājsaimniecību ar bērniem (0–15 gadi) atbilžu sadalījums uz jautājumiem par iespējām visiem bērniem nodrošināt atsevišķas pamatnepieciešamības 2009., 2014.¹ un 2021. gadā²
(procentos)

📖 CSP aprēķins.

Mājsaimniecību iespējas saviem bērniem nodrošināt visas pamatnepieciešamības ietekmē viņu rīcībā esošais ienākumu līmenis. 2021. gadā starp trūcīgākajām (1. kvintiļu grupas) mājsaimniecībām bija ievērojami mazāk to mājsaimniecību, kuras varēja visiem saviem bērniem nodrošināt jaunas (nevis lietotas) drēbes, piederumus aktīvai atpūtai un divus piemērotus apavu pārus. Turklāt ievērojamai šo mājsaimniecību daļai naudas trūkums bija galvenais iemesls, kas liedza nodrošināt minētās pamatnepieciešamības saviem bērniem. Turīgākajām (4. un 5. kvintiļu grupas mājsaimniecībām) bija ievērojami labākas iespējas visiem saviem bērniem nodrošināt jaunas (nevis lietotas) drēbes, piederumus aktīvai atpūtai un divus piemērotus apavu pārus. Naudas trūkums šīm mājsaimniecībām nebija šķērslis nodrošināt minētās pamatnepieciešamības.

¹ 2009. un 2014. gadā rādītāji tika rēķināti par mājsaimniecībām ar bērniem 1–15 gadu vecumā.

² Izmaiņas 2021. gada datus var būt saistāmas ar Covid-19 pandēmijas ietekmi, kad strauji palielinājās mājsaimniecību īpatsvars, kuras saviem bērniem varēja nodrošināt atsevišķas pamatnepieciešamības, jo līdz ar pandēmijas radītajiem ierobežojumiem nebija tēriņu sabiedriskām aktivitātēm ārpus mājām.

**Mājsaimniecību ar bērniem (0–15 gadi) atbilžu sadalījums uz jautājumiem par iespējām visiem bērniem nodrošināt atsevišķas pamatnepieciešamības kvintīļu grupās
2021. gadā
(procentos)**

	Vai ir iespēja?	1. (trūcīgākā)	2.	3.	4.	5. (turīgākā)
Jaunas (nevis lietotas) drēbes	PAVISAM	100	100	100	100	100
	Jā, ir	85,0	87,3	93,5	95,4	97,8
	Nē, nevar atļauties	13,5	8,8	2,8	1,5	1,1
	Nē, cits iemesls	1,4	3,9	3,7	3,1	1,1
Divi piemēroti apavu pāri	PAVISAM	100	100	100	100	100
	Jā, ir	93,5	96,4	97,8	98,5	94,7
	Nē, nevar atļauties	5,9	2,3	1,6	0,8	...
	Nē, cits iemesls	0,5	1,3	0,7	0,7	5,3
Iespēja reizi dienā ēst svaigus augļus vai dārzeņus	PAVISAM	100	100	100	100	100
	Jā, ir	96,0	98,8	99,6	99,0	99,5
	Nē, nevar atļauties	3,8	1,0	...	0,5	...
	Nē, cits iemesls	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5
Iespēja reizi dienā ēst gaļas, zivju vai līdzvērtīgu veģetāro ēdienu	PAVISAM	100	100	100	100	100
	Jā, ir	96,4	98,0	99,7	98,5	99,5
	Nē, nevar atļauties	3,6	1,4	...	0,4	...
	Nē, cits iemesls	...	0,5	0,3	1,1	0,5
Bērnu vecumam atbilstošas grāmatas	PAVISAM	100	100	100	100	100
	Jā, ir	93,8	96,7	98,0	95,7	94,9
	Nē, nevar atļauties	3,3	1,6	...	1,3	...
	Nē, cits iemesls	2,8	1,7	2,0	3,0	5,1
Piederumi aktīvai atpūtai (velosipēds, skrituļslidas u.c.)	PAVISAM	100	100	100	100	100
	Jā, ir	88,9	94,6	94,1	95,9	94,6
	Nē, nevar atļauties	6,9	3,2	1,0	0,5	...
	Nē, cits iemesls	4,2	2,2	4,9	3,6	5,4
Rotaļlietas, ar kurām spēlējas telpās (spēļu kluči, galda spēles, datorspēles u.c.)	PAVISAM	100	100	100	100	100
	Jā, ir	95,3	96,6	99,4	99,2	99,4
	Nē, nevar atļauties	4,0	2,1	...	0,4	...
	Nē, cits iemesls	0,6	1,3	0,6	0,5	0,6

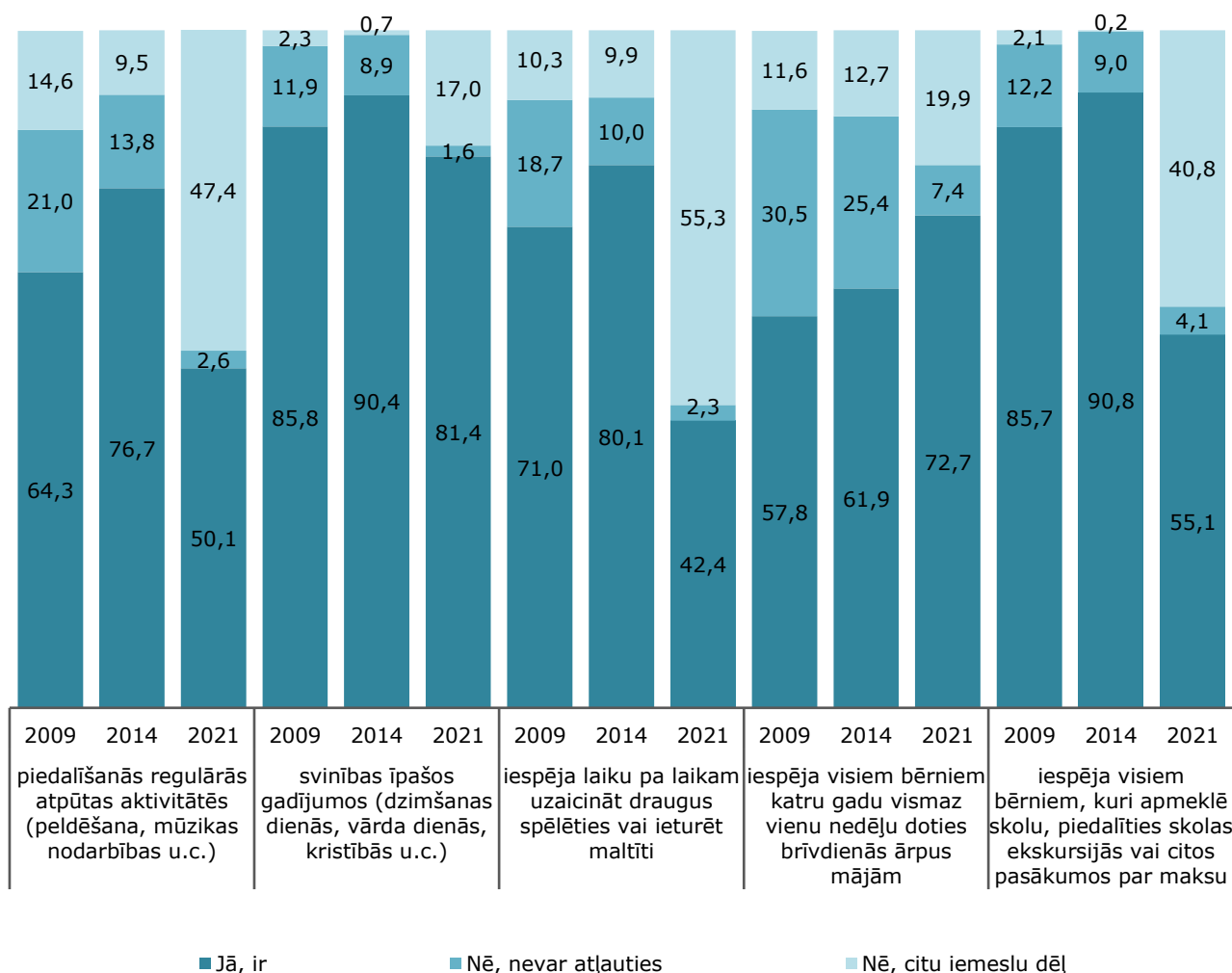
📄 CSP aprēķins.

Savukārt, pētot mājsaimniecību iespējas saviem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas aktivitātes, vērojama pandēmijas radīto pulcēšanās ierobežojumu ietekme. 2021. gadā strauji samazinājās to mājsaimniecību īpatsvars, kuras varēja visiem saviem bērniem nodrošināt iespēju:

- laiku pa laikam uzaicināt draugus spēlēt vai ieturēt maltīti (no 80,1 % 2014. gadā līdz 42,4 % 2021. gadā),
- piedalīties regulārās atpūtas aktivitātēs (no 76,7 % 2014. gadā līdz 50,1 % 2021. gadā),
- bērniem, kuri apmeklē skolu, piedalīties skolas ekskursijās vai citos pasākumos par maksu (no 90,8 % 2014. gadā līdz 55,1 % 2021. gadā).

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, 2021. gadā ir strauji palielinājies to mājsaimniecību īpatsvars, kuras ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītās aktivitātes saviem bērniem nevarēja nodrošināt citu, nevis finansiālu iemeslu dēļ. Krasās izmaiņas mājsaimniecību atbildēs var būt saistāmas ar Covid-19 pandēmijas ietekmi uz mājsaimniecību iespējām saviem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītās iespējas – satikties ar citiem bērniem un piedalīties dažādās nodarbībās un interešu izglītības nodarbībās.

Mājsaimniecību ar bērniem (0–15 gadi) atbilžu sadalījums uz jautājumiem par iespējām visiem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas iespējas 2009., 2014. ¹ un 2021. gadā²
(procentos)

CSP aprēķins.

Rīgas mājsaimniecībām viskrasāk ir mazinājušās iespējas saviem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas aktivitātes. 2021. gadā starp Rīgas mājsaimniecībām strauji palielinājās to gadījumu īpatsvars, kad bērniem ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītās aktivitātes tika liegtas nevis naudas tūkuma, bet citu iemeslu dēļ. Pārējos reģionos šīs tendences bija mazāk izteiktas, jo, iespējams, ārpus Rīgas un lielām pilsētām Covid-19 ierobežojumi tika piemēroti mazāk stingri.

¹ 2009. un 2014. gadā rādītāji tika rēķināti par mājsaimniecībām ar bērniem 1–15 gadu vecumā.

² Izmaiņas 2021. gada datus var būt saistāmas ar Covid-19 pandēmijas ietekmi (pulcēšanās ierobežojumiem un mājsaimniecību piesardzību sociālajos kontaktos), kad strauji samazinājās mājsaimniecību īpatsvars, kuras varēja saviem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas iespējas, kā galveno šķērslī norādot "Nē, citu iemeslu dēļ".

Mājsaimniecību ar bērniem (0–15 gadi) atbilžu sadalījums uz jautājumiem par iespējām visiem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas iespējas 2009., 2014. ¹ un 2021. gadā²
Latvijas reģionos
 (procentos)

	Vai ir iespēja?	Piedalīšanās regulārās atpūtas aktivitātēs (peldēšana, mūzikas nodarbības u.c.)			Svinības īpašos gadījumos (dzimšanas dienās, vārda dienās, kristībās u.c.)			Iespēja laiku pa laikam uzaicināt draugus spēlēties vai ieturēt maltīti			Iespēja visiem bērniem katru gadu vismaz vienu nedēļu doties brīvdienās ārpus mājām			Visiem bērniem, kuri apmeklē skolu, piedalīties skolas ekskursijās vai citos pasākumos par maksu		
		2009	2014	2021	2009	2014	2021	2009	2014	2021	2009	2014	2021	2009	2014	2021
Rīga	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	70,5	84,0	38,0	93,7	95,7	87,7	75,4	82,9	28,5	64,5	73,9	80,2	88,8	95,0	49,4
	Nē, nevar atļauties	16,6	6,3	1,3	5,8	3,3	0,4	12,4	4,7	1,6	25,7	17,5	7,0	7,5	4,6	1,6
	Nē, cits iemesls	12,9	9,7	60,8	0,5	1,0	11,8	12,1	12,5	69,9	9,8	8,6	12,8	3,6	0,4	49,0
Pierīga	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	69,1	76,8	55,0	79,6	86,9	76,1	67,0	85,2	46,8	54,5	57,4	63,7	94,0	92,2	62,7
	Nē, nevar atļauties	21,3	14,5	0,9	14,6	12,0	...	22,4	9,6	0,4	32,6	26,9	3,7	5,7	7,6	4,1
	Nē, cits iemesls	9,6	8,6	44,1	5,8	1,1	23,9	10,6	5,1	52,8	12,9	15,7	32,6	0,2	0,3	33,2
Vidzeme	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	53,2	74,5	35,3	76,4	92,4	63,7	64,9	77,3	23,5	41,5	45,1	67,6	78,2	93,5	33,8
	Nē, nevar atļauties	29,8	15,8	1,0	17,9	7,6	0,4	22,6	12,7	...	41,2	31,6	9,2	21,8	6,1	...
	Nē, cits iemesls	17,0	9,7	63,7	5,7	...	35,9	12,5	10,0	76,5	17,3	23,3	23,2	...	0,4	66,2
Kurzeme	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	71,9	72,5	67,3	86,9	85,1	82,6	73,0	73,4	63,4	62,1	65,4	77,5	87,5	90,8	58,8
	Nē, nevar atļauties	13,2	16,9	5,9	12,6	14,4	5,8	19,3	13,5	6,2	25,6	20,2	9,0	10,1	9,2	7,1
	Nē, cits iemesls	14,9	10,6	26,8	0,5	0,5	11,7	7,7	13,1	30,4	12,2	14,3	13,5	2,3	...	34,1
Zemgale	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	60,4	70,3	53,2	88,8	86,3	71,4	68,6	73,0	45,6	58,5	54,9	71,3	79,0	82,3	48,7
	Nē, nevar atļauties	22,7	20,8	4,3	9,8	12,6	5,5	20,9	16,5	4,5	29,2	35,8	9,7	17,3	17,7	10,1
	Nē, cits iemesls	17,0	8,9	42,6	1,4	1,1	23,0	10,5	10,5	49,9	12,2	9,3	19,0	3,6	...	41,2
Latgale	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	49,9	70,7	64,3	80,3	90,4	95,0	71,3	81,5	61,1	54,4	55,9	68,5	79,5	85,6	73,6
	Nē, nevar atļauties	29,2	19,9	5,3	18,2	9,6	0,5	21,7	11,7	3,6	36,2	32,9	10,6	18,7	14,4	3,5
	Nē, cits iemesls	20,9	9,4	30,4	1,6	...	4,5	7,1	6,9	35,2	9,3	11,2	20,9	1,8	...	22,8

☞ CSP aprēķins.

Izmaiņas 2021. gada datus izlīdzināja trūcīgāko (1. kvintīļu grupas) un turīgāko (5. kvintīļu grupas) mājsaimniecību iespējas saviem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas aktivitātes. Jo mājsaimniecību iespējas noteica nevis finansiālie resursi, bet citi faktori, no kuriem galvenais varētu būt saistīts ar Covid-19 pandēmijas radīto krīzi – pulcēšanās ierobežojumiem un mājsaimniecību piesardzību sociālajos kontaktos.

¹ 2009. un 2014. gadā rādītāji tika rēķināti par mājsaimniecībām ar bērniem 1–15 gadu vecumā.

² Izmaiņas 2021. gada datus var būt saistāmas ar Covid-19 pandēmijas ietekmi (pulcēšanās ierobežojumiem un mājsaimniecību piesardzību sociālajos kontaktos), kad strauji samazinājās mājsaimniecību īpatsvars, kuras varēja saviem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas iespējas, kā galveno šķērslī norādīt "Nē, cits iemesls".

Mājsaimniecību ar bērniem (0–15 gadi) atbilžu sadalījums uz jautājumiem par iespējām visiem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas iespējas 2009., 2014.¹ un 2021. gadā² kvintīju grupās (procentos)

	Vai ir iespēja?	Piedalīšanās regulārās atpūtas aktivitātēs (peldēšana, mūzikas nodarbības u.c.)			Svinības īpašos gadījumos (dzimšanas dienās, vārda dienās, kristībās u.c.)			Iespēja laiku pa laikam uzaicināt draugus spēlēties vai ieturēt maltīti			Iespēja visiem bērniem katru gadu vismaz vienu nedēļu doties brīvdienās ārpus mājām			Visiem bērniem, kuri apmeklē skolu, piedalīties skolas ekskursijās vai citos pasākumos par maksu		
		2009	2014	2021	2009	2014	2021	2009	2014	2021	2009	2014	2021	2009	2014	2021
1. (trūcīgākā)	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	42,4	63,5	50,2	71,7	82,5	79,3	52,1	71,2	46,5	37,2	46,1	61,4	68,9	82,1	48,7
	Nē, nevar atļauties	38,7	27,5	7,5	25,6	17,1	4,4	34,8	18,2	5,6	50,2	40,4	18,9	28,0	17,7	10,8
	Nē, cits iemesls	19,0	9,1	42,3	2,7	0,4	16,3	13,1	10,6	47,9	12,6	13,5	19,7	3,1	0,3	40,5
2.	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	56,2	76,3	53,4	81,6	91,0	80,0	68,7	76,9	48,6	50,5	57,8	69,9	83,6	92,6	58,7
	Nē, nevar atļauties	26,2	10,4	1,3	14,9	7,8	2,0	17,9	9,7	2,7	35,6	27,9	8,7	10,9	7,1	2,2
	Nē, cits iemesls	17,6	13,3	45,3	3,5	1,2	18,0	13,5	13,3	48,7	13,9	14,4	21,4	5,5	0,3	39,1
3.	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	67,7	81,4	45,0	89,3	92,7	83,7	72,4	86,4	41,1	59,5	66,9	73,7	91,4	96,0	52,7
	Nē, nevar atļauties	16,4	11,5	1,4	8,3	6,2	0,6	17,6	6,4	1,7	28,2	21,6	4,8	7,8	4,0	2,0
	Nē, cits iemesls	15,9	7,1	53,5	2,4	1,2	15,7	9,9	7,2	57,2	12,3	11,5	21,6	0,8	...	45,3
4.	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	81,0	87,2	50,8	95,8	97,6	81,4	82,6	87,0	40,0	69,8	75,5	81,5	98,0	98,7	57,2
	Nē, nevar atļauties	9,3	2,1	1,6	2,4	2,4	0,7	9,4	3,3	1,0	18,9	12,3	2,3	2,0	1,0	3,6
	Nē, cits iemesls	9,7	10,7	47,6	1,8	...	17,9	8,0	9,7	58,9	11,3	12,2	16,2	...	0,3	39,2
5. (turīgākā)	PAVISAM	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
	Jā, ir	87,7	92,2	52,9	98,5	98,2	82,4	93,2	90,4	34,0	85,3	85,1	78,1	98,2	98,3	62,2
	Nē, nevar atļauties	4,4	0,4	...	0,8	0,4	...	1,3	2,1	...	7,9	4,4	0,7	...	1,7	...
	Nē, cits iemesls	7,9	7,4	47,1	0,7	1,4	17,6	5,5	7,4	66,0	6,8	10,5	21,3	1,8	...	37,8

☞ CSP aprēķins.

¹ 2009. un 2014. gadā rādītāji tika rēķināti par mājsaimniecībām ar bērniem 1–15 gadu vecumā.

² Izmaiņas 2021. gada datus var būt saistāmas ar Covid-19 pandēmijas ietekmi (pulcēšanās ierobežojumiem un mājsaimniecību piesardzību sociālajos kontaktos), kad strauji samazinājās mājsaimniecību īpatsvars, kuras varēja saviem bērniem nodrošināt ar atpūtu un vaļaspriekiem saistītas iespējas, kā galveno šķērslī norādīt "Nē, cits iemesls".

METODOLOĢISKI PASKAIDROJUMI

Nabadzības riska indekss

Nabadzības riska indekss ir rādītājs, kas tiek aprēķināts visās ES dalībvalstīs pēc vienotas metodoloģijas. Tas raksturo personu īpatsvaru, kas atrodas zem nabadzības riska sliekšņa. Katru gadu nabadzības riska sliekšnis tiek aprēķināts no jauna. ES dalībvalstīs kā nabadzības riska sliekšnis tiek izmantoti 60 % no rīcībā esošo ienākumu mediānas uz vienu ekvivalento patērētāju. Nabadzības riska sliekšnis vienas personas mājsaimniecībai 2020. gadā bija 472 eiro mēnesī, 2019. gadā – 441 eiro mēnesī, 2018. gadā – 409 eiro mēnesī, 2017. gadā – 367 eiro mēnesī un 2010. gadā – 210 eiro mēnesī. Savukārt mājsaimniecībai, ko veido divi pieaugušie ar diviem bērniem, kas jaunāki par 14 gadiem, nabadzības risks (atbilstoši ekvivalento patērētāju skaitam mājsaimniecībā) 2020. gadā bija 991 eiro mēnesī, 2019. gadā – 927 eiro mēnesī, 2018. gadā – 860 eiro mēnesī, 2017. gadā – 770 eiro mēnesī un 2010. gadā – 441 eiro mēnesī.

Kvintīļu grupa

Viena piektā daļa (20 %) no aptaujāto mājsaimniecību skaita, kas sagrupētas pieaugošā secībā pēc to rīcībā esošajiem ienākumiem uz vienu mājsaimniecības locekli.

Ienākumu kvintīļu grupas attiecas uz ienākuma pārskata periodu, kas ir iepriekšējais kalendārais gads pirms apsekojuma gada. Tādējādi 2009. gada apsekojuma dati atbilst ienākumu kvintīļu grupām 2008. gadā, 2014. gada dati – ienākumu kvintīļu grupām 2013. gadā, 2018. gada apsekojuma dati – ienākumu kvintīļu grupām 2017. gadā, 2019. gada dati – ienākumu kvintīļu grupām 2018. gadā, 2020. gada dati – ienākumu kvintīļu grupām 2019. gadā un 2021. gada dati – ienākumu kvintīļu grupām 2020. gadā.

Mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi kvintīļu grupās 2008., 2013. un 2017.–2020. gadā (vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī, eiro)

Kvintīļu grupas	Gads					
	2008	2013	2017	2018	2019	2020
1. (trūcīgākā)	112,18	124,93	162,36	185,50	203,13	214,27
2.	200,93	227,58	285,17	320,20	353,45	367,10
3.	280,80	295,01	401,18	444,12	483,28	508,57
4.	411,36	412,66	572,41	638,42	679,63	720,87
5. (turīgākā)	796,88	779,67	1 076,25	1 212,73	1 290,15	1 407,88

Oficiālās statistikas portāls [MIS060].

Ekonomiskā spriedze

Tiek noteikta ar vairākiem jautājumiem, kuros respondentiem jānovērtē mājsaimniecības spēja segt šādas izmaksas:

- ēst gaļu, putnu gaļu vai zivis (vai līdzvērtīgu veģetāro ēdienu) katru otro dienu;
- katru gadu vienu nedēļu doties brīvdienās ārpus mājām;
- segt pēkšņus neparedzētus izdevumus no pašu līdzekļiem;
- finansiāli atļauties uzturēt mājokli siltu;
- segt komunālos maksājumus, īri un kredītu (t.sk. līzinga maksājumus par pirkumiem uz kredīta).

Mājsaimniecības, kas uz vismaz diviem jautājumiem sniedz noraidošu atbildi, tiek uzskatītas par pakļautām ekonomiskai spriedzei.

Materiālās nenodrošinātības indikatori ES mērķu īstenošanā

	Stratēģija "Eiropa 2030"	Stratēģija "Eiropa 2020"
Rādītājs	Dziļa materiālā un sociālā nenodrošinātība	Dziļa materiālā nenodrošinātība
Periods	Rādītājs tiek izmantots kopš 2021. gada	Rādītājs tika izmantots līdz 2020. gadam (ieskaitot)
Definīcija	Iedzīvotāju īpatsvars, kuriem piemīt vismaz 7 no 13 pazīmēm (pazīmes skat. skaidrojumā <i>Dziļa materiālā un sociālā nenodrošinātība</i>).	Iedzīvotāju īpatsvars, kuriem piemita vismaz 4 no 9 pazīmēm (pazīmes skat. publikācijā "Materiālā nenodrošinātība Latvijā 2020. gadā" sadaļā "Metodoloģiskie paskaidrojumi").

Dzija materiālā un sociālā nenodrošinātība: persona no 16 gadu vecuma tiek uzskatīta par pakļautu dzijai materiālai un sociālai nenodrošinātībai, ja viņai piemīt vismaz 7 no 13 tālāk norādītajām pazīmēm:

- (1) personas mājsaimniecība naudas trūkuma dēļ nespēj:
 - 1) segt komunālos maksājumus, īri vai atmaksāt kredītu,
 - 2) finansiāli atļauties uzturēt mājokli siltu,
 - 3) segt pēkšņus neparedzētus izdevumus no pašu līdzekļiem,
 - 4) ēst gaļu, putnu gaļu vai zivis (vai līdzvērtīgu veģetāro ēdienu) katru otro dienu,
 - 5) katru gadu vienu nedēļu doties brīvdienās ārpus mājām,
 - 6) lietot savām vajadzībām vieglo auto,
 - 7) savā mājoklī nomainīt nolietotās mēbeles pret jaunām,
- (2) persona nevar atļauties:
 - 8) savas novalkātās drēbes nomainīt pret jaunām (nevis lietotām),
 - 9) nodrošināt sev divus apavu pārus, kas ir labā stāvoklī un piemēroti ikdienas aktivitātēm,
 - 10) nelielu naudas summu tērēt tikai sev (kaut ko nopērkot vai darot priekš sevis),
 - 11) regulāri piedalīties atpūtas aktivitātēs ārpus mājām, kas ir saistītas ar naudas izmaksām,
 - 12) vismaz reizi mēnesī satīties ar draugiem/ ģimeni (radiem) uz kopīgu maltīti vai glāzi dzēriena,
 - 13) savā mājoklī nodrošināt privātai lietošanai internetu, kad tas ir nepieciešams.

Bērns līdz 16 gadu vecumam tiek uzskatīts par pakļautu materiālai un sociālai nenodrošinātībai, ja viņš dzīvo mājsaimniecībā, kurai piemīt vismaz 3 no pirmajām septiņām iepriekš nosauktajām pazīmēm (1.–7. pazīme) un vismaz četras no nākamajām pazīmēm (8.–13. pazīme). Tiek uzskatīts, ka bērnam piemīt 8.–13. pazīme, ja šī konkrētā pazīme piemīt vairāk nekā pusei no viņa mājsaimniecības locekļiem.

Materiālā un sociālā nenodrošinātība tiek noteikta līdzīgi kā dzija materiālā nenodrošinātība. Persona no 16 gadu vecuma tiek uzskatīta par materiāli un sociāli nenodrošinātu, ja viņai piemīt vismaz 5 no 13 pazīmēm. Bērns līdz 16 gadu vecumam tiek uzskatīts par pakļautu materiālai un sociālai nenodrošinātībai, ja viņš dzīvo mājsaimniecībā, kurai piemīt vismaz 3 no pirmajām septiņām iepriekš nosauktajām pazīmēm (1.–7. pazīme) un vismaz divas no nākamajām pazīmēm (8.–13. pazīme). Tiek uzskatīts, ka bērnam piemīt 8.–13. pazīme, ja šī konkrētā pazīme piemīt vairāk nekā pusei no viņa mājsaimniecības locekļiem. Pazīmes skat. definīcijā "Dzija materiālā un sociālā nenodrošinātība".

Neparedzētie izdevumi tiek rēķināti katru gadu atbilstoši nabadzības riska sliekšnim uz vienu ekvivalento patērētāju pirms trim gadiem (2021. gadā tika ņemts vērā 2018. gada nabadzības riska sliekšnis uz vienu ekvivalento patērētāju). 2021. un 2020. gadā neparedzēto izdevumu summa bija 365 eiro, 2019. gadā – 330 eiro un 2018. gadā – 320 eiro).

© Centrālā statistikas pārvalde, 2022.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce obligāta.

Lāčplēša iela 1, Rīga, LV-1301
tālrunis: 67366922; info@csb.gov.lv
www.csb.gov.lv

Līdzfinansē
Eiropas Savienība